AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 17.2.2025
COM(2025) 43 final

2025/0024 (NLE)

Togra le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt i ndáil le leasuithe áirithe ar Airteagail den Choinbhinsiún sin agus ar Iarscríbhinní a ghabhann leis.

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. ÁBHAR AN TOGRA

Baineann an togra seo le cinneadh lena mbunaítear seasamh an Aontais ag Comhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel, maidir leis an togra ón Aontas Eorpach chun Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún sin a leasú agus an togra ó Chónaidhm na Rúise chun Airteagal 6 den Choinbhinsiún sin a leasú. Reáchtálfar an chéad chruinniú eile sa Ghinéiv idir an 28 Aibreán agus an 9 Bealtaine 2025 (an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe). Pléadh an dá thogra thuasluaite cheana ag an 15ú agus an 16ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i mí an Mheithimh 2022 agus i mí na Bealtaine 2023. Sainmhíníodh seasamh an Aontais maidir leis na tograí sin le haghaidh an 15ú agus an 16ú cruinniú de Chomhdháil de na Páirtithe le Cinneadh (AE) 2020/1829 ón gComhairle an 24 Samhain 2020[1], Cinneadh (AE) 2022/1025 ón gComhairle an 2 Meitheamh 2022[2] agus Cinneadh (AE) 2023/1007 ón gComhairle an 25 Aibreán 2023[3]. Tá gá le Cinneadh nua ón gComhairle don chéad chruinniú eile de Chomhdháil na bPáirtithe maidir leis na tograí sin.

2. COMHTHÉACS AN TOGRA

2.1. Coinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt

Glacadh Coinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt (‘an Coinbhinsiún’) an 22 Márta 1989 agus tháinig sé i bhfeidhm in 1992. Tá an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit ina bPáirtithe sa Choinbhinsiún[4]. Tá 191 Pháirtí sa Choinbhinsiún.

Córas rialaithe maidir le honnmhairiú, allmhairiú agus idirthuras cineálacha áirithe dramhaíola, tríd an nós imeachta um ‘thoiliú feasach roimh ré’, atá i mbunchloch an Choinbhinsiúin. Tabharfar fógra roimh ré d’údaráis inniúla na Stát allmhairiúcháin agus idirthurais i dtaobh onnmhairí dramhaíola atá faoi réir an Choinbhinsiúin. Is i scríbhinn a thabharfar na fógraí agus beidh na dearbhuithe agus an fhaisnéis a shonraítear in Iarscríbhinn V A a ghabhann leis an gCoinbhinsiún iontu. Ní féidir le honnmhairiú dramhaíola dul ar aghaidh ach i gcás ina bhfuil toiliú i scríbhinn tugtha ag na Stáit uile lena mbaineann (Airteagal 6 den Choinbhinsiún).

---

1 Cinneadh (AE) 2020/1829 ón gComhairle an 24 Samhain 2020 maidir le tograí a thíolacadh, thar ceann an Aontais Eorpaigh, chun Iarscríbhinn IV agus iontrálacha áirithe in Iarscríbhinní II agus IX a ghabhann le Coinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt lena meas ag an gcúigiú cruinniú dhéag de Chomhdháil na bPáirtithe, agus maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh ag an gcruinniú sin a mhéid a bhaineann le tograí ó Pháirtithe eile sa Choinbhinsiún sin chun Iarscríbhinn IV agus iontrálacha áirithe in Iarscríbhinní II, VIII agus IX a ghabhann leis an gCoinbhinsiún sin a leasú (IO L 409, 4.12.2020, lgh. 28–33).

2 Cinneadh (AE) 2022/1025 ón gComhairle an 2 Meitheamh 2022 maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh ag an 15ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt i ndáil le leasuithe áirithe ar mhír 2 d’Airteagal 6 den Choinbhinsiún sin (IO L 172, 29.6.2022, lgh. 11–12).

3 Cinneadh (AE) 2023/1007 ón gComhairle an 25 Aibreán 2023 maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh ag an 16ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt i ndáil le leasuithe áirithe ar Airteagail den Choinbhinsiún sin agus ar na hIarscríbhinní a ghabhann leis (IO L 136, 24.5.2023, lgh. 57–58).

4 Cinneadh 93/98/CEE ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích, thar ceann an Chomhphobail, Choinbhinsiún Basel an 22 Márta 1989 maidir le rialú gluaiseachtaí trasteorann dramhaíolacha guaiseacha agus a ndiúscairt, IO L 39, 16.2.1993, lch. 1.

Tá feidhm ag córas rialaithe an Choinbhinsiúin maidir le dramhaíl ghuaiseach a shainmhínítear in Airteagal 1 den Choinbhinsiún agus a liostaítear in Iarscríbhinn VIII a ghabhann leis, agus chomh maith le dramhaíl a liostaítear in Iarscríbhinn II, ina bhfuil dramhaíl a bhailítear ó theaghlaigh, iarmhair a eascraíonn as loscadh dramhaíola tí, dramhaíl phlaisteach áirithe agus dramhthrealamh leictreach agus leictreonach neamhghuaiseach. Sa Choinbhinsiún freisin liostaítear in Iarscríbhinn IX iontrálacha dramhaíola nach dtagann faoina raon feidhme ná faoina chóras rialaithe ach amháin má tá ábhar sa dramhaíl sin a bhaineann le catagóir in Iarscríbhinn I a mhéid agus go léiríonn sí saintréith ghuaiseach a liostaítear in Iarscríbhinn III.

2.2. Comhdháil na bPáirtithe

Is í Comhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel príomhchomhlacht cinnteoireachta an Choinbhinsiúin. Tá cumhachtaí aici na hIarscríbhinní a ghabhann leis an gCoinbhinsiún a leasú agus tagann sí le chéile gach 2 bhliain.

2.3. Na leasuithe atá beartaithe ar an gCoinbhinsiún

Leasú atá beartaithe ag an Aontas ar Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún

Is ag an 12ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe (COP-12) agus le cinneadh BC-12/1[5] a tionscnaíodh an t-athbhreithniú ar Iarscríbhinní I, III, IV agus ar ghnéithe gaolmhara d'Iarscríbhinn IX a ghabhann leis an gCoinbhinsiún.

Ag an 13ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe (COP-13), cinneadh meitheal saineolaithe a bhunú le haghaidh an athbhreithnithe ar na hiarscríbhinní thuasluaite.

D'eisigh an mheitheal saineolaithe roinnt moltaí agus roghanna do na Páirtithe chun a mheas cé acu is mian leo nó nach mian leo tograí a thíolacadh lena mbreithniú ag COP chun leasú nó soiléiriú a dhéanamh ar na tuairiscí ar oibríochtaí diúscartha a liostaítear in Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún. Má ghlactar na tograí, beidh feabhas ar an tsoiléireacht dhlíthiúil agus, dá bhrí sin, déanfar rialuithe loingsithe dramhaíola agus an cosc ar loingsithe neamhdhleathacha a éascú. Tacóidh siad freisin le bainistiú dramhaíola atá fónta ó thaobh an chomhshaoil de ar an leibhéal domhanda agus rannchuideoidh siad leis an aistriú i dtreo geilleagar ciorclach domhanda.

I bhfianaise Chinneadh (AE) 2020/1829 ón gComhairle, cuireadh togra síos le haghaidh an leasaithe ar Iarscríbhinn IV thar ceann an Aontais an 3 Nollaig 2020, lena phlé ag COP-15. Is é is aidhm don togra feabhas a chur ar chur chun feidhme Choinbhinsiún Basel, go háirithe trí athruithe a dhéanamh ar na sainmhínithe ar oibríochtaí bainistithe dramhaíola agus ar dhramhaíl atá le rialú, sainmhínithe atá sna hIarscríbhinní a ghabhann leis an gCoinbhinsiún. Pléadh an togra ag COP-15 agus COP-16 den Choinbhinsiún, i mí an Mheithimh 2022 agus i mí na Bealtaine 2023. Le linn an phlé, chuir a lán Páirtithe in iúl go raibh imní orthu faoi ghnéithe áirithe den togra. Is amhlaidh an cás go háirithe i gcás oibríochtaí sonracha nua, amhail 'ullmhú le haghaidh athúsáide' a chur san áireamh mar oibríocht nua bainistithe dramhaíola, oibríochtaí a tharlaíonn sula ndéantar oibríochtaí eile a thíolacadh ('oibríochtaí eatramhacha') a thabhairt isteach in Iarscríbhinn IV agus clásal 'uileghabhálach' a thabhairt isteach le haghaidh oibríochtaí nach gcumhdaítear leis na hoibríochtaí eile a liostaítear inti. Dá bhrí sin, tá gá le tuilleadh plé ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe chun dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an togra sin.

[5] Tá tuilleadh faisnéise le fáil ar shuíomh gréasáin Choinbhinsiún Basel, féach http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx

Má chomhaontaíonn COP leasuithe ar Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún, ní mór iad a chur chun feidhme i dTreoir Réime 2008/98/CE an Aontais maidir le dramhaíl[6] (an liosta oibríochtaí bainistithe dramhaíola a chomhfhreagraíonn d'Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún) agus d'fhéadfadh sé go mbeidís le cur chun feidhme i Rialachán (AE) 2024/1157[7].

Leasú atá beartaithe ag Cónaidhm na Rúise ar Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún

Chuir Cónaidhm na Rúise togra síos lena bhreithniú ag an 15ú cruinniú de Comhdháil na bPáirtithe, ar togra é a ceapadh chun leasú a dhéanamh ar an gcéad abairt d'Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún ('an gníomh atá beartaithe')[8]. Cuireadh an togra sin ar an gclár oibre arís le linn an 16ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe.

Rinneadh plé ar an togra ó Chónaidhm na Rúise ag an 15ú agus an 16ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe. I gcomhréir le Cinneadh (AE) 2022/1025 ón gComhairle an 2 Meitheamh 2022 agus Cinneadh (AE) 2023/1007 ón gComhairle an 25 Aibreán 2023, níor thacaigh an tAontas leis an togra sin (féach an roinn maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais thíos chun tuilleadh faisnéise a fháil). Níor thacaigh roinnt Páirtithe atá ar aon intinn leis an Aontas leis an togra ó Chónaidhm na Rúise ach an oiread. Chuir páirtithe eile in iúl go dtacaíonn siad leis an togra, áfach.

Mar thoradh ar an bplé sin, chinn Comhdháil na bPáirtithe breithniú an togra ó Chónaidhm na Rúise a chur siar go dtí COP16 ar dtús, agus ag an gcruinniú sin chinn siad an breithniú a chur siar go dtí COP17.

D'eisigh Cónaidhm na Rúise togra cothrom le dáta chun Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún a leasú i mí Dheireadh Fómhair 2024, gan croílár an togra uaidh a athrú ach an amlíne a athrú ó 30 lá go 90 lá.

Is é seo a leanas an chéad abairt d'Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún: '*Tabharfaidh an Stát allmhairiúcháin freagra i scríbhinn ar an bhfógróir, ag toiliú leis an ngluaiseacht i dteannta nó d'éagmais coinníollacha, ag diúltú an ghluaiseacht a cheadú, nó ag iarraidh faisnéis bhreise*'.

Molann Cónaidhm na Rúise an abairt sin a leasú trí theorainn ama 90 lá a chur léi, ar laistigh den tréimhse sin ba cheart do thír allmhairiúcháin freagra a thabhairt ar an bhfógróir (chun toiliú leis an loingsiú atá beartaithe, cead a dhiúltú don loingsiú sin, nó faisnéis bhreise a iarraidh). Ina theannta sin, tá sé i gceist leis an togra '*nó*' a chur in ionad ',' idir '*coinníollacha*' agus '*ag diúltú*'.

Cuirtear an Coinbhinsiún chun feidhme san Aontas trí bhíthin Rialacháin (CE) Uimh. 1013/2006[9] agus (AE) 2024/1157[10] maidir le loingsithe dramhaíola (dá ngairtear 'an

---

6 Treoir 2008/98/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Samhain 2008 maidir le dramhaíl agus lena n-aisghairtear Treoracha áirithe, IO L 312, 22.11.2008, lgh. 3–30.

7 Rialachán (AE) 2024/1157 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Aibreán 2024 maidir le loingsithe dramhaíola, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1257/2013 agus (AE) 2020/1056 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006; IO L, 2024/1157, 30.4.2024.

8 Tá an togra le fáil ar shuíomh gréasáin Choinbhinsiún Basel, féach http://www.basel.int/TheConvention/Communications/tabid/1596/Default.aspx

9 Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Meitheamh 2006 maidir le loingsithe dramhaíola (IO L 190, 12.7.2006, lch. 1).

10 Rialachán (AE) 2024/1157 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Aibreán 2024 maidir le loingsithe dramhaíola, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1257/2013 agus (AE) 2020/1056 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006 (IO L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).

Rialachán maidir le Loingsithe Dramhaíola' anseo feasta[11]). Thiocfadh aon mhodhnú ar an gCoinbhinsiún i bhfeidhm san Aontas Eorpach tar éis iad a chur chun feidhme trí bhíthin leasuithe ar an Rialachán sin.

Leis na rialacha atá ann faoi láthair agus a bhfuil feidhm acu maidir leis an Aontas agus a Bhallstáit, foráiltear cheana go bhfuil sprioc-am 30 lá ag an tír allmhairiúcháin chun freagra a thabhairt ar an bhfógróir (féach Airteagal 8 de Rialachán (CE) 1013/2006). Tá feidhm aige sin freisin maidir le tíortha eile ECFE, de réir Chinneadh ECFE[12].

Ó thaobh an Aontais de, an t-aon iarmhairt phraiticiúil air a d'eascródh as na hathruithe a bhaineann leis an togra ó Chónaidhm na Rúise, is leis an nós imeachta um onnmhairiú dramhaíola faoina dtugtar fógra ó thíortha nach tíortha ECFE iad agus chuig na tíortha sin. De bhrí go bhfuil toirmeasc ar onnmhairiú dramhaíola a liostaítear faoi Iarscríbhinní VIII agus II a ghabhann leis an gCoinbhinsiún chuig tíortha nach tíortha ECFE iad faoin Rialachán maidir le Loingsithe Dramhaíola, ní bhainfeadh an t-athrú a d'eascródh as an togra ó Chónaidhm na Rúise ach le 'dramhaíl neamhliostaithe', dramhaíl atá, faoi Airteagal 3(1)(b)(iii) agus (iv) den Rialachán maidir le Loingsithe Dramhaíola, faoi réir an nós imeachta um 'thoiliú feasach roimh ré'. Chiallódh an leasú atá á mholadh ag Cónaidhm na Rúise, i gcásanna den sórt sin, go mbeadh ar an tír allmhairiúcháin freagra a thabhairt ar an bhfógróir laistigh de 90 lá maidir le loingsiú ón Aontas chuig tír nach tír ECFE í.

Nósanna imeachta um leasuithe ar an gCoinbhinsiún

An nós imeachta um leasú ar an gCoinbhinsiún, is faoi rialú Airteagal 17 den Choinbhinsiún atá sé. Ní mór aon leasú den sórt sin a ghlacadh ag cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe. Beidh leasú ina cheangal ar na Páirtithe sin a dhéanfaidh a n-ionstraimí daingniúcháin, formheasa, deimhnithe fhoirmiúil nó glactha a thaisceadh i gcomhréir le hAirteagal 17(5) den Choinbhinsiún, lena bhforáiltear an méid seo a leanas: '*Déanfar ionstraimí daingniúcháin, formheasa, deimhnithe fhoirmiúil nó glactha a thaisceadh leis an Taiscí. Maidir le leasuithe a ghlactar i gcomhréir le mír 3 nó mír 4 thuasluaite, tiocfaidh siad i bhfeidhm idir na Páirtithe a ghlac leo an 90ú lá tar éis don Taiscí a n-ionstraimí daingniúcháin, formheasa, deimhnithe fhoirmiúil nó glactha a fháil ó thrí cheathrú de na Páirtithe ar a laghad a ghlac leo nó ó dhá thrian de na Páirtithe ar a laghad sa phrótacal lena mbaineann a ghlac leo, ach amháin mar a fhoráiltear a mhalairt sa phrótacal sin. I gcás aon Pháirtí eile, tiocfaidh na leasuithe i bhfeidhm an 90ú lá tar éis don Pháirtí sin a ionstraim dhaingniúcháin, formheasa, deimhnithe fhoirmiúil nó ghlactha i leith na leasuithe sin a thaisceadh*'. Is gá, dá bhrí sin, go ndéanfaidh trí cheathrú de na Páirtithe sa Choinbhinsiún (is é sin 144 Pháirtí) leasú a dhaingniú, a fhormheas, a dheimhniú go foirmiúil nó a ghlacadh chun go dtiocfaidh aon leasú ar an gCoinbhinsiún i bhfeidhm.

Go dtí seo, leasaíodh corp an Choinbhinsiúin uair amháin, trí Airteagal 4A a chur isteach agus ina dhiaidh sin trí Iarscríbhinn VII ('Leasú Toirmisc Basel') a chur leis an gCoinbhinsiún. Chomhaontaigh Comhdháil na bPáirtithe an leasú sin ag a tríú cruinniú in 1995 agus tháinig sé i bhfeidhm in 2019 maidir leis na Páirtithe sin a dhaingnigh é.

An nós imeachta um leasú ar na hIarscríbhinní a ghabhann leis an gCoinbhinsiún, is faoi rialú Airteagal 18 den Choinbhinsiún atá sé agus níl sé chomh trom céanna. Tiocfaidh leasú ar iarscríbhinn i bhfeidhm le haghaidh na bPáirtithe uile sa Choinbhinsiún nach dtíolacfaidh

[11] Tháinig Rialachán (AE) 2024/1157 i bhfeidhm an 20 Bealtaine 2024, ach beidh feidhm ag formhór na bhforálacha in 2026. Go dtí an t-am sin, beidh feidhm fós ag Rialachán (CE) 1013/2006.

[12] *Decision on the Control of Transboundary Movements of Wastes Destined for Recovery Operations* [Cinneadh maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíola atá beartaithe le haghaidh Oibríochtaí Aisghabhála] https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0266

fógra ina léireofar nach féidir leo glacadh leis an leasú laistigh de 6 mhí ón dáta a chuirfear an glacadh in iúl.

3. AN SEASAMH ATÁ LE GLACADH THAR CEANN AN AONTAIS

Leasú atá beartaithe ag an Aontas ar Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún

I gcomhréir le Cinneadh (AE) 2020/1829 ón gComhairle an 24 Samhain 2020, thíolaic an tAontas togra chun Iarscríbhinn IV agus iontrálacha áirithe in Iarscríbhinní II agus IX a ghabhann leis an gCoinbhinsiún a leasú, ina bhfuil na gnéithe seo a leanas *inter alia*:

- (1) Réamhrá ginearálta a chur isteach lena ndéanfar idirdhealú soiléir idir na téarmaí ‘diúscairt deiridh’ agus ‘aisghabháil’, agus (2) soiléiriú a dhéanamh go gcumhdófar gach oibríocht bainistithe dramhaíola a tharlaíonn nó a d’fhéadfadh tarlú i gcleachtas cibé stádas dlíthiúil atá aici agus cibé acu a mheastar nó nach meastar go bhfuil siad fónta ó thaobh an chomhshaoil de, agus go gcumhdófar freisin oibríochtaí a tharlaíonn sula ndéanfar oibríochtaí eile a thíolacadh (‘oibríochtaí eatramhacha’).
- Teidil agus téacsanna réamhráiteacha a chur isteach ina mínítear cad is ciall le hoibríochtaí neamh-aisghabhála (Iarscríbhinn IVA) agus le hoibríochtaí aisghabhála (Iarscríbhinn IVB); agus
- soiléirithe a chur isteach in Iarscríbhinn IV maidir le hoibríochtaí atá ann faoi láthair agus oibríochtaí nua a thabhairt isteach, arb é is aidhm dóibh, *inter alia*, na tuairiscí ar oibríochtaí a thabhairt cothrom le dáta agus a shoiléiriú i gcomhréir le forbairtí eolaíocha, teicniúla agus eile a tharla ó glacadh an Coinbhinsiún in 1989, agus a áirithiú, trí fhorálacha uileghabhálacha a thabhairt isteach, go gcumhdófar le ceanglais an Choinbhinsiúin na hoibríochtaí uile nach luaitear go sonrach.

Tá na cuspóirí seo a leanas ag an togra:

- A áirithiú go mbeidh sásraí rialaithe iomchuí an Choinbhinsiúin infheidhme go hiomlán agus, dá bhrí sin, dá nglacfaí iad, go gcuirfí feabhas ar rialuithe loingsithe dramhaíola agus go n-éascófaí cosc loingsithe neamhdhleathacha,
- Feabhas a chur ar an tsoiléireacht dhlíthiúil agus ar thuiscint agus léirmhíniú coiteann i dtaca le hoibríochtaí bainistithe dramhaíola na bPáirtithe, agus
- Tacú le bainistiú dramhaíola ar bhealach atá fónta ó thaobh an chomhshaoil de ar an leibhéal domhanda agus rannchuidiú leis an aistriú i dtreo geilleagar ciorclach domhanda.

Ba cheart don Aontas leanúint de thacú leis na cuspóirí thuasluaite, ach, i bhfianaise na míshástachta a chuir a lán Páirtithe in iúl ag COP-15 agus COP-16, go háirithe maidir le hoibríochtaí nua a chur san áireamh, mar shampla, chun ullmhú le haghaidh athúsáide agus oibríochtaí uileghabhálacha, ba cheart don Aontas solúbthacht a léiriú, lena n-áirítear an plé ar na hábhair is conspóidí a chur siar agus comhaontú a lorg maidir leis na gnéithe eile den togra.

I gcás ina molfadh Páirtithe eile leasuithe ar na hiarscríbhinní ábhartha, leasuithe lena bhféadfaí na cuspóirí céanna a bhaint amach agus atá taobh thiar den togra ón Aontas, ba cheart don Aontas oscailteacht a léiriú maidir leis na tograí sin a mheas agus d’fhéadfadh an tAontas, i bprionsabal, tacú leis na moltaí sin.

Tá an seasamh atá beartaithe i gcomhréir le haidhm an Aontais a bheith ar thús cadhnaíochta sna hiarrachtaí chun an t-aistriú domhanda chuig geilleagar ciorclach a chur chun cinn. Tá gá le seasamh ón Aontas ós rud é go dtagann an réimse a chumhdaítear leis na leasuithe atá beartaithe ar Choinbhinsiún Basel faoi inniúlacht eisiach an Aontais. Go deimhin, tagann ábhar na leasuithe atá beartaithe ar Choinbhinsiún Basel faoi raon feidhme reachtaíocht an Aontais, is iad sin Treoir Réime 2008/98/CE an Aontais maidir le Dramhaíl[13] (go háirithe Iarscríbhinní I agus II a ghabhann leis an Treoir) agus Rialachán (AE) 2024/1157. Dá bhrí sin, tá an baol ann go ndéanfadh na leasuithe atá beartaithe difear do rialacha comhchoiteanna nó go n-athróidís a raon feidhme de réir bhrí Airteagal 3(2) CFAE, agus, dá bhrí sin, tagann siad faoi inniúlacht eisiach an Aontais.

Leasú atá beartaithe ag Cónaidhm na Rúise ar Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún

Níor cheart don Aontas Eorpach tacú leis an leasú ar Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún, leasú a mhol Cónaidhm na Rúise. Tá an seasamh sin i gcomhréir leis an seasamh a comhaontaíodh ag COP-15 le Cinneadh (AE) 2022/1025 ón gComhairle an 2 Meitheamh 2022, agus ag COP-16 le Cinneadh (AE) 2023/1007 ón gComhairle an 25 Aibreán 2023.

Ní bheadh aon bhuntáiste mór don Aontas ná dá Bhallstáit ag baint leis an gcéad chuid den leasú (go mbeadh teorainn ama 90 lá ag an tír allmhairiúcháin chun freagra a thabhairt ar an bhfógróir), ós rud é go bhforchuirtear le rialacha an Aontais cheana, i gcomhréir le Cinneadh ECFE, teorainn ama 30 lá ar Bhallstáit allmhairiúcháin an Aontais chun freagra a thabhairt ar an bhfógróir.

Ní léir go bhfuil gá leis an dara cuid den leasú (‘nó’ a chur in ionad camóige) agus chruthódh sí éiginnteacht dhlíthiúil. Tá an foirmliú reatha soiléir go leor sa mhéid is gur féidir leis an tír allmhairiúcháin freagairt ar thrí bhealach éagsúla nuair a thugann sí freagra ar an bhfógróir (toiliú leis an ngluaiseacht, cead a dhiúltú don ghluaiseacht sin, nó faisnéis bhreise a iarraidh). Ní gá, dá bhrí sin, an abairt sin a leasú.

Próiseas trom a ídíonn go leor ama is ea an próiseas a bhaineann leis an gCoinbhinsiún a leasú, go háirithe ós rud é go gceanglaíonn sé ar gach Páirtí dul ar aghaidh lena phróiseas inmheánach daingniúcháin agus go dteastaíonn daingniú ó thrí cheathrú de na Páirtithe uile sula dtiocfaidh an leasú i bhfeidhm. D’fhéadfadh sé freisin nach mbeadh ach tionchar teoranta ag an leasú sin sa deireadh, de bhrí nach mbíonn leasuithe ina gceangal ach orthu siúd atá tar éis iad a dhaingniú. Dá bhrí sin, ní thugtar aghaidh chuí leis an leasú atá beartaithe ar aon tosaíocht de chuid an Aontais ná a Bhallstát ó thaobh éifeachtacht níos fearr don Choinbhinsiún de, agus cuireann sé tús le próiseas fada trom laistigh den Choinbhinsiún agus le haghaidh a Pháirtithe.

Cé nach dtacaíonn sé leis na leasuithe atá beartaithe, ba cheart don Aontas leanúint dá chur i dtábhacht gur cheart do na Páirtithe feidhmiú níos fearr a chur chun cinn maidir leis an nós imeachta um thoiliú feasach roimh ré faoi chuimsiú Choinbhinsiún Basel. D’fhéadfaí a áireamh leis sin bunú teorainneacha ama eile le haghaidh freagraí ar fhógróirí, go háirithe i gcomhair tíortha idirthurais, chomh maith le húsáid na gcóras idirmhalartaithe leictreonaigh sonraí a spreagadh nó an coincheap ar a dtugtar ‘saoráidí réamhthoilithe’, a eascraíonn as Cinneadh ECFE maidir le gluaiseachtaí trasteorann dramhaíola, a ionchorprú i gcreat Choinbhinsiún Basel. Tá roinnt próiseas ar siúl cheana féin sa Choinbhinsiún maidir leis na saincheisteanna sin, lena n-áirítear próiseas chun feabhas a chur ar an nós imeachta um thoiliú feasach roimh ré a seoladh ag COP-15 ar thionscnamh an Aontais. Ba cheart don Aontas a

[13] Treoir 2008/98/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Samhain 2008 maidir le dramhaíl agus lena n-aisghairtear Treoracha áirithe, IO L 312, 22.11.2008, lgh. 3–30.

chur i dtábhacht a thábhachtaí atá an próiseas sin mar réiteach ar roinnt saincheisteanna a bhaineann le cur chun feidhme an Choinbhinsiúin agus ba cheart dó iarraidh ar na Páirtithe uile páirt a ghlacadh sa phróiseas sin.

Tá an seasamh atá beartaithe i gcomhréir le haidhm an Aontais a bheith ar thús cadhnaíochta sna hiarrachtaí chun an t-aistriú domhanda chuig geilleagar ciorclach a chur chun cinn. Tá gá le seasamh ón Aontas ós rud é go dtagann an réimse a chumhdaítear leis na leasuithe atá beartaithe ar Choinbhinsiún Basel faoi inniúlacht eisiach an Aontais. Go deimhin, tagann ábhar na leasuithe atá beartaithe ar Choinbhinsiún Basel faoi raon feidhme reachtaíocht an Aontais, is é sin Rialachán (AE) 2024/1157, go háirithe Airteagal 9 de. Dá bhrí sin, tá an baol ann go ndéanfadh na leasuithe atá beartaithe difear do rialacha comhchoiteanna nó go n-athróidís a raon feidhme de réir bhrí Airteagal 3(2) CFAE, agus, dá bhrí sin, tagann siad faoi inniúlacht eisiach an Aontais.

4. BUNÚS DLÍ

4.1. Bunús dlí don nós imeachta

4.1.1. Na prionsabail

In Airteagal 218(9) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) déantar foráil maidir le cinntí lena mbunaítear '*na seasaimh a ghlacfar thar ceann an Aontais i gcomhlacht arna chur ar bun le comhaontú nuair a iarrtar ar an gcomhlacht sin gníomhartha a ghlacadh a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo, seachas gníomhartha lena bhforlíonfar nó lena leasófar creat institiúideach an chomhaontaithe*.'

Cuimsítear leis an gcoincheap '*gníomhartha a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo*' gníomhartha a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo de bhua rialacha an dlí idirnáisiúnta lena rialaítear an comhlacht atá i gceist. Cuimsítear leis freisin ionstraimí nach bhfuil éifeacht cheangailteach leo faoin dlí idirnáisiúnta, ach a d'fhéadfadh '*tionchar cinntitheach a imirt ar ábhar na reachtaíochta a ghlacfaidh reachtas an Aontais Eorpaigh*'[14].

4.1.2. Feidhm maidir leis an gcás seo

Is comhlacht í Comhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel a bunaíodh leis an gCoinbhinsiún.

Na gníomhartha a iarrtar ar Chomhdháil na bPáirtithe a ghlacadh, is gníomhartha iad a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo. Má ghlactar iad, bheadh na gníomhartha atá beartaithe ceangailteach faoin dlí idirnáisiúnta i gcomhréir le hAirteagal 18 den Choinbhinsiún agus d'fhéadfaidís tionchar cinntitheach a imirt ar ábhar reachtaíocht an Aontais, is iad sin Rialachán (AE) 2024/1157 maidir le loingsithe dramhaíola agus Treoir 2008/98/CE maidir le dramhaíl. Leis an Rialachán sin, cuirtear an Coinbhinsiún chun feidhme trí, *inter alia*, na nósanna imeachta a leagan síos maidir le honnmhairí ón Aontas agus allmhairí isteach ann, chomh maith le loingsithe idir na Ballstáit.

Leis an ngníomh atá beartaithe ní fhorlíontar ná ní leasaítear creat institiúideach an Chomhaontaithe.

Dá bhrí sin, is é Airteagal 218(9) CFAE an bunús dlí don nós imeachta leis an gcinneadh atá beartaithe.

---

[14] Breithiúnas Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh an 7 Deireadh Fómhair 2014, an Ghearmáin v an Chomhairle, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, míreanna 61 go 64.

4.2. Bunús dlí substainteach

4.2.1. Na prionsabail

An bunús dlí substainteach le haghaidh cinneadh faoi Airteagal 218(9) CFAE, is ar chuspóir agus ar ábhar an ghnímh atá beartaithe a bhraitheann sé go príomha, gníomh a bhfuiltear ag glacadh seasamh ina leith thar ceann an Aontais. Má tá dhá aidhm leis an ngníomh atá beartaithe nó má tá dhá chomhpháirt ann agus más féidir ceann de na haidhmeanna nó de na comhpháirteanna sin a shainaithint mar phríomhaidhm nó mar phríomh-chomhpháirt agus an ceann eile mar aidhm nó comhpháirt theagmhasach, ní mór an cinneadh faoi Airteagal 218(9) CFAE a bhunú ar bhunús dlí substainteach aonair, is é sin an bunús dlí a éilítear de réir na príomhaidhme nó na príomh-chomhpháirte.

4.2.2. Feidhm maidir leis an gcás seo

Baineann príomhchuspóir agus príomhábhar an ghnímh atá beartaithe le cosaint an chomhshaoil. Dá bhrí sin, is é Airteagal 192(1) CFAE an bunús dlí substainteach leis an gcinneadh atá beartaithe.

4.3. Conclúid

Is é Airteagal 192(1) CFAE, i gcomhar le hAirteagal 218(9) CFAE, ba cheart a bheith ina bhunús dlí leis an gcinneadh atá beartaithe.

Togra le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt i ndáil le leasuithe áirithe ar Airteagail den Choinbhinsiún sin agus ar Iarscríbhinní a ghabhann leis.

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 192(1), i gcomhar le hAirteagal 218(9) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tháinig Coinbhinsiún Basel maidir le Rialú Gluaiseachtaí Trasteorann Dramhaíolacha Guaiseacha agus a nDiúscairt (‘an Coinbhinsiún’) i bhfeidhm in 1992 agus rinne an tAontas é a thabhairt i gcrích le Cinneadh 93/98/CEE ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích, thar ceann an Chomhphobail, Choinbhinsiún Basel an 22 Márta 1989 maidir le rialú gluaiseachtaí trasteorann dramhaíolacha guaiseacha agus a ndiúscairt[15].

(2) De bhun Airteagal 15(5)(b) den Choinbhinsiún, déanfaidh Comhdháil na bPáirtithe, de réir mar is gá, leasuithe ar an gCoinbhinsiún a mheas agus a ghlacadh.

(3) Le linn an 15ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i mí an Mheithimh 2022, agus le linn an 16ú cruinniú dá cuid i mí na Bealtaine 2023, mheas sí togra le haghaidh leasuithe ar Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún a thíolaic Cónaidhm na Rúise. Chinn Comhdháil na bPáirtithe breithniú an togra sin a chur siar go dtí an chéad chruinniú eile de Chomhdháil na bPáirtithe.

(4) Thíolaic Cónaidhm na Rúise togra a ndearnadh leasú beag air i mí Dheireadh Fómhair 2024 lena phlé ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe, i mí Aibreáin-mí na Bealtaine 2025. Is é is aidhm don togra sin teorainn ama 90 lá a bhunú do thír allmhairiúcháin chun freagra a thabhairt ar an bhfógróir maidir le loingsiú dramhaíola agus chun athruithe eile a chuirtear i láthair mar athruithe eagarthóireachta a chuimsiú.

(5) Tíolacadh togra chun Iarscríbhinn IV agus iontrálacha áirithe in Iarscríbhinní II agus IX a ghabhann leis an gCoinbhinsiún a leasú thar ceann an Aontais agus phléigh Comhdháil na bPáirtithe é le linn an 15ú cruinniú dá cuid i mí an Mheithimh 2022. Is é is aidhm don togra, *inter alia*, tuairiscí ar na hoibríochtaí diúscartha a liostaítear in Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún a leasú agus a shoiléiriú agus, go háirithe, an méid seo a leanas a dhéanamh: réamhrá ginearálta a chur isteach lena ndéantar idirdhealú soiléir idir na téarmaí ‘neamh-aisghabháil’ agus ‘aisghabháil’; téacsanna réamhráiteacha a chur isteach ina mínítear a bhfuil i gceist le ‘hoibríochtaí

[15] IO L 39, 16.2.1993, lch. 1.

neamh-aisghabhála' (Iarscríbhinn IVA) agus 'oibríochtaí aisghabhála' (Iarscríbhinn IVB); na tuairiscí ar oibríochtaí a thabhairt cothrom le dáta agus a shoiléiriú i gcomhréir le forbairtí eolaíocha, teicniúla agus eile a tharla ó glacadh an Coinbhinsiún in 1989; agus a áirithiú, trí fhorálacha uileghabhálacha a thabhairt isteach, go gcumhdaítear le ceanglais an Choinbhinsiúin na hoibríochtaí uile nach luaitear go sonrach. Chinn Comhdháil na bPáirtithe an togra sin a bhreithniú a thuilleadh ag an gcéad chruinniú eile de Chomhdháil na bPáirtithe.

(6) Is iomchuí an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe a bhunú i leith na dtograí sin, de bhrí go bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo, ó tharla gur leasuithe ar théacs an Choinbhinsiúin iad agus leasuithe ar na hIarscríbhinní a ghabhann leis. Má ghlacann Comhdháil na bPáirtithe na gníomhartha atá beartaithe, beidh siad ina gceangal ar an Aontas agus beidh siad in ann tionchar cinntitheach a imirt ar dhlí an Aontais, is é sin leasuithe ar Threoir 2008/98/CE[16] agus ar Rialachán (AE) Uimh. 2024/1157[17] a iarraidh.

(7) Maidir leis na tograí chun Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún a leasú a thíolaic Cónaidhm na Rúise, níor cheart don Aontas tacú leo ós rud é nach gcuideoidís le haghaidh a thabhairt ar na fadhbanna a mheasann an tAontas a bheith ina dtosaíochtaí le haghaidh fheidhmiú Choinbhinsiún Basel. Ina theannta sin, ní mór dul trí phróiseas fada trom chun go dtiocfaidh leasuithe ar chorp théacs an Choinbhinsiúin i bhfeidhm, agus dealraíonn sé a bheith díréireach tús a chur le próiseas den sórt sin le haghaidh leasú nach mbaineann aon bhreisluach leis nó nach mbaineann leis ach fíorbheagán breisluacha. Ina ionad sin, ba cheart don Aontas leanúint de thacú le tionscnaimh a cheaptar chun feabhas a chur ar fheidhmiú an nós imeachta um 'thoiliú feasach roimh ré', mar atá ar siúl faoi láthair faoin gCoinbhinsiún, chun a choimirciú go bhfanfaidh siad i gcomhréir le beartais agus cuspóirí leathana an Aontais agus nach n-éileoidh siad leasú ar an gCoinbhinsiún.

(8) Maidir leis an togra chun Iarscríbhinn IV agus iontrálacha áirithe in Iarscríbhinní II agus IX a leasú, ba cheart don Aontas leanúint de thacú lena ghlacadh. D'fhonn comhthoil a bhaint amach maidir leis an togra sin, ba cheart don Aontas solúbthacht a léiriú freisin, go háirithe maidir leis na bearta atá beartaithe nach dócha go mbeidh tacaíocht leordhóthanach ann chun iad a ghlacadh ag Comhdháil na bPáirtithe atá ar na bacáin. Áirítear leis sin, mar shampla, an plé maidir leis na hábhair is conspóidí a chur siar (amhail ullmhú le haghaidh athúsáide agus oibríochtaí uileghabhálacha), comhaontú a lorg maidir leis na gnéithe eile den togra agus tacú le leasuithe a d'fhéadfadh Páirtithe eile a mholadh, ar choinníoll go bhféadfaidís na cuspóirí céanna agus atá taobh thiar de thograí an Aontais a bhaint amach, ar tograí iad a bhaineann le hIarscríbhinn IV a ghabhann leis an gCoinbhinsiún.

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

1. Is é seo a leanas an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe i gCoinbhinsiún Basel:

---

16 Treoir 2008/98/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Samhain 2008 maidir le dramhaíl agus lena n-aisghairtear Treoracha áirithe, IO L 312, 22.11.2008, lgh. 3–30.

17 Rialachán (AE) 2024/1157 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Aibreán 2024 maidir le loingsithe dramhaíola, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1257/2013 agus (AE) 2020/1056 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006, IO L, 2024/1157, 30.4.2024

(a) ní thacóidh an tAontas leis na leasuithe ar Airteagal 6(2) den Choinbhinsiún, arna dtíolacadh ag Cónaidhm na Rúise. tacóidh an tAontas le tionscnaimh a cheaptar chun feabhas a chur ar fheidhmiú an nós imeachta um ‘thoiliú feasach roimh ré’, ar choinníoll go mbeidh siad i gcomhréir le beartais agus cuspóirí leathana an Aontais agus nach n-éileoidh siad leasú ar an gCoinbhinsiún.

(b) leanfaidh an tAontas de thacú le glacadh na leasuithe ar Iarscríbhinn IV agus ar iontrálacha áirithe in Iarscríbhinní II agus IX a ghabhann leis an gCoinbhinsiún. Más gá chun a áirithiú go dtiocfar ar chomhthoil maidir le leasú ar Iarscríbhinn IV, féadfaidh an tAontas solúbthacht a léiriú agus aontú imeacht ón togra a cuireadh síos ag COP15, a fhad a rannchuidíonn an leasú le soiléireacht dhlíthiúil na hIarscríbhinne a mhéadú agus le cur chun feidhme shásraí rialaithe an Choinbhinsiúin, agus nach mbaineann sé an bonn de chóras dlí an Aontais maidir le bainistiú agus loingsithe dramhaíola.

Airteagal 2

Maidir leis an seasamh dá dtagraítear in Airteagal 1 a mhionchoigeartú, i bhfianaise forbairtí ag an 17ú cruinniú de Chomhdháil na bPáirtithe, féadfaidh ionadaithe an Aontais, i gcomhairle leis na Ballstáit, an mionchoigeartú sin a chomhaontú, le linn cruinnithe comhordaithe ar an láthair.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán